

ODŮVODNĚNÍ

I. Obecná část

A. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Vyhláška o stanovení způsobu zneškodňování makoviny.

1.2 Definice problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Cílem předložení návrhu vyhlášky je znemožnění nepovoleného získávání návykových látek ze zbytků makoviny, které vznikají jako vedlejší produkt při pěstování máku setého.

Ustanovení § 24 odst. 3 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon“) stanovuje osobám pěstujícím mák setý na celkové ploše větší než 100 m² i osobám, které makovinu zpracovávají nebo skladují, povinnost vyvézt, zpracovat nebo zneškodnit makovinu vyprodukovanou na území České republiky tak, aby obsažené návykové látky nebylo možné použít nebo získat jakýmkoliv technologickými prostředky.

Ustanovení § 44c odst. 3 zákona zmocňuje Ministerstvo zemědělství k vydání vyhlášky stanovící seznam odrůd máku setého, které splňují podmínku maximálního obsahu 0,8 % morfinu v sušině z tobolek a způsob zneškodňování makoviny. Předložený návrh vyhlášky tak naplňuje uvedené zmocňovací ustanovení a upravuje požadavky na způsoby zneškodňování makoviny, které odpovídají požadavkům stanoveným zákonem.

Rizikem spojeným s nečinností - nevydání vyhlášky - je skutečností, že při absenci právní úpravy způsobů zneškodňování makoviny nebudou právně závazně stanoveny takové způsoby zneškodňování makoviny, které odpovídají požadavkům stanoveným zákonem.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době je platnou právní úpravou způsobu zneškodňování makoviny pouze ustanovení § 24 odst. 3 zákona, které stanoví požadavek, aby makovina vyprodukovaná na území České republiky byla zpracována, vyvezena nebo zneškodněna takovým způsobem, aby v ní obsažené návykové látky nebylo možno použít nebo získat jakýmkoliv technologickými prostředky. Podrobné způsoby zneškodňování makoviny však v současném platném právním řádu stanoveny nejsou.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Dotčenými subjekty jsou všechny osoby pěstující mák setý a další osoby, které vyprodukovaly či jinak získaly makovinu, která není vyvezena a musí být zneškodněna anebo zpracována tak, jak ukládá zákon.

1.5 Popis cílového stavu

Přijetím předloženého návrhu vyhlášky budou určeny způsoby, které budou dotčené osoby využívat při zneškodňování makoviny a zároveň způsoby, které mohou osoby podle § 29 zákona hlásit místně příslušnému celnímu úřadu.

1.6 Zhodnocení rizika

Rizikem spojeným s nečinností je neplnění povinností osob pěstujících mák setý stanovených v § 24 odst. 3 zákona - vyvézt, zpracovat nebo zneškodňovat makovinu tak, aby nebylo možné návykové látky obsažené v makovině použít nebo získat jakýmkoliv technologickými prostředky.

2. Návrh variant řešení

Návrh možných řešení včetně varianty nulové

Varianta 0:

Nulová varianta předpokládá, že se neuskuteční žádné změny a bude ponechán stav z předcházejícího období. Vzhledem k rozsahu věcných změn i rizik uvedených v bodu 1.6 nelze nulovou variantu realizovat.

Varianta I:

Varianta I předpokládá, že způsoby zneškodnění makoviny, které naplňují požadavky stanovené zákonem (znemožnit použití nebo získání návykové látky obsažené v makovině jakýmkoliv technologickými prostředky) se stanou právně závaznými nabytím účinnosti předloženého návrhu vyhlášky.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Varianta 0:

Nulová varianta si nevyžádá žádné náklady. Nepřináší však ani žádné přínosy a zachovává současný nepříznivý stav.

Varianta I:

Varianta I – přijetím předložené vyhlášky nevzniknou vyšší náklady, než existují doposud, neboť povinnost zneškodňovat makovinu vyprodukovanou na území České republiky je již stanovena zákonem.

4. Návrh řešení

Zhodnocení variant

VARIANTA	PŘÍNOSY	NÁKLADY
0 „nulová“	Žádné.	Případné zbytečně vynaložené náklady vzniklé osobám pěstujícím setý mák při volbě nevhodného způsobu zneškodnění makoviny, který je pro tyto osoby zbytečně nákladnější než použití způsobů, uvedených ve vyhlášce, o kterém tyto osoby neměly povědomí.
I přijetí předložené vyhlášky	Zabránění nepovolenému získávání návykových látek ze zbytků makoviny, které vznikají jako vedlejší produkt při pěstování máku setého. Specifikace způsobů zneškodnění makoviny uvedená ve vyhlášce ulehčí mnoha osobám pěstujícím setý mák plnění jejich povinnosti, neboť získají informace o konkrétních způsobech zneškodňování makoviny splňující požadavky stanovené zákonem.	Oproti současnému stavu ke zvýšení nákladů nedojde.

Pro řešení tohoto problému byla vybrána varianta I, neboť tato varianta je jediná možná.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Implementace a vynucování přijaté vyhlášky budou zajištěny zákonnými prostředky vyplývajícími zejména ze zákona.

6. Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti probíhá každoročně v rámci podávání hlášení osob pěstujících mák setý na celkové ploše větší než 100 m².

7. Konzultace a zdroje dat

Při přípravě návrhu vyhlášky proběhly konzultace Ministerstva zemědělství s Ministerstvem zdravotnictví a Generálním ředitelstvím cel České republiky.

8. Kontakt na zpracovatele

Ing. Zuzana Příbylová
Odbor rostlinných komodit - 17220
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
117 05 Praha 1 – Nové Město
Telefon: 221 812 103
e-mail: zuzana.pribylova@mze.cz

Ing. Iva Svobodová
Odbor rostlinných komodit - 17220
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
117 05 Praha 1 – Nové Město
Telefon: 221 812 871
e-mail: iva.svobodova@mze.cz

Ing. Zdeněk Trnka
ředitel odboru
Odbor rostlinných komodit - 17220
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
117 05 Praha 1 – Nové Město
Telefon: 221 813 024
e-mail: zdenek.trnka@mze.cz.

B. Hodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání; s ústavním pořádkem České republiky i s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Předložená vyhláška je plně v souladu se zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů.

Předložený návrh je v souladu i se zákonným zmocněním k vydání vyhlášky uvedeným v § 44c odst. 3 zákona, ve znění zákona č. 273/2013 Sb.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s Úmluvami OSN, kterými jsou Jednotná úmluva o omamných látkách z roku 1961, Úmluva o psychotropních látkách z roku 1971, Protokol o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961 a Úmluva Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami z roku 1988.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy, s mezinárodními smlouvami a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s právem Evropské unie. Předpisy Evropské unie se na upravovanou oblast nevztahují.

Předkládaný návrh vyhlášky není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazem diskriminace).

Na základě těchto skutečností je možné návrh vyhlášky hodnotit jako plně slučitelný s právem Evropské unie.

D. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména na osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady životní prostředí

Navrhovaná právní úprava si nevyžádá zvýšené nároky na státní rozpočet, ani ostatní veřejné rozpočty.

Pro podnikatelské subjekty je jediným dopadem povinnost používat způsoby zneškodňování makoviny specifikované v předloženém návrhu vyhlášky, přičemž si každý může vybrat způsob, který je pro něj ekonomicky nejvýhodnější.

Přijetí předloženého návrhu vyhlášky nebude mít žádné dopady v sociální oblasti ani žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé ani na osoby se zdravotním postižením nebo na národnostní menšiny.

Z navrhované právní úpravy nevyplynou žádné negativní dopady na životní prostředí. Některé navrhované způsoby zneškodňování makoviny jsou naopak pozitivní, neboť umožňují vrácení sklizené organické hmoty spolu s hnojivý zpět do půdy.

E. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace, k ochraně soukromí a osobních údajů a zhodnocení korupčních rizik

Přijetí předloženého návrhu vyhlášky nebude mít žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace ani ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla předmětem korupčního rizika.

II. Zvláštní část

K § 1

Toto ustanovení obsahuje předmět úpravy vyhlášky.

K § 2

Vzhledem k tomu, že § 2 písm. c) zákona definuje makovinu jako „*všechny nadzemní části (kromě semen) máku setého (Papaver somniferum L.), jakož i jejich drť po sklizni*“, je § 2 návrhu vyhlášky rozdělen do dvou částí, které upravují způsoby zneškodňování:

1. část – písm. a) makoviny ponechané na poli, tzv. posklizňových zbytků máku (stonky a ostatní nadzemní části rostlin, které zůstanou po sklizni na poli).
2. část – písm. b) makoviny sklizené spolu se semeny máku setého a vzniklé odseparováním zbytků zejména tobolek od semen máku.

K § 3

Účinnost

Podle přechodného ustanovení novely zákona (zákona č. 273/2013 Sb.) lze od 1. ledna 2016 pěstovat pouze odrůdy máku setého, které nesmí v sušině z tobolek obsahovat více než 0,8 % morfinu. Navrhovaná vyhláška tak bude vhodně doplňovat znemožnění nepovoleného získávání návykových látek ze zbytků makoviny, které vznikají jako vedlejší produkt při pěstování máku setého.

Z uvedeného důvodu je navrženo nabytí účinnosti předložené vyhlášky na první den kalendářního měsíce následujícího po jejím vyhlášení.